af
Karl Warburg

Stockholm
Hugo Gebers Förlag
Stockholm 1905
Isaac Marcus' Boktr.-Aktiebolag

TILL

MIN HUSTRU

Förord till den digitala utgåvan

... under arbete ...

Faksimilen av "På Vernamo marknad" skulle behöva scannas på en A3-scanner.

Detta verk har 2011 laddats upp på Internet-Arkivet, där det kan läsas såsom en uppslagen bok i färg.

FÖRORD.

Föga mera än två år hafva förflutit, sedan Carl Snoilsky plötsligen skildes hädan.

Att så kort tid efter en betydande skalds frånfälle i enskildheter teckna hans lefnad och diktarbana, innebär ej ringa svårigheter; det ställer äfven andra anspråk på minnestecknaren än hvad som rör forskning och framställning. Har denne, såsom här är fallet, i rikt mått fått tillträde till bref och andra enskilda uttalanden, så måste han särskilja det som redan nu bör meddelas, från det en naturlig taktkänsla bjuder honom att hålla tillbaka. Att härvidlag iakttaga det rätta lagom är ingen lätt sak, och den som fått sig det ansvarsfulla uppdraget anförtrodt att teckna Carl Snoilskys lefnadshistoria är ej säker på att i allo hafva gripit rätt.

I hvad mån en författares enskilda uttalanden skola för forskningen tillgodogöras, därom hafva, som bekant, meningarna varit delade. Lyckligtvis finner jag i ett bref från Snoilsky af 1897 några ord, som helt och hållet sammanfalla med den uppfattning jag sökt tillämpa. På tal om att man förstört Christian Winthers papper skrifver han nämligen till en dam, som tillhört det Wintherska hemmet, att detta säkerligen var en kännbar förlust för danska litteraturen, och att vederbörande varit skyldig att med biträde af någon kompetent litteraturkännare verkställa ett passande urval af sådant, som kunnat belysa skaldens författarskap utan att inviga allmänheten i sådana familjesaker, som af osund nyfikenhet kunnat missbrukas.

Jag har vid skildringen af Snoilskys lif och särskildt af dess kritiska moment haft dessa hans ord för ögat.

Med afseende på talrika uttalanden rörande ännu lefvande personer, har jag omsorgsfullt undvikit allt som rört det enskilda lifvet eller karaktären och möjligen kunnat vara ägnadt att såra, hvaremot uttalanden om vederbörandes rent litterära verksamhet, äfven när de fallit skarpa, synts mig kunna återgifvas, där de tjänat att karaktärisera Snoilskys ställning till samtidens litteratur.

Jag har haft förmånen att för arbetet få begagna ett mycket rikhaltigt material. Visserligen hafva Snoilskys egna efterlämnade papper endast i ringa mån varit mig tillgängliga, då de kort efter skaldens död förseglats och tillsvidare deponerats i offentligt förvar, men därförinnan har grefvinnan Ebba Snoilsky låtit mig taga del af enstaka anteckningar, som synts henne af intresse.

De större samlingar af Snoilskys bref, som stått till mitt förfogande, äro brefven till hans förtrognaste vän framlidna statsrådet, presidenten Herman Wikblad, som däraf i lifstiden meddelade mig ett urval af hvad han ansåg kunna offentliggöras; till framlidne öfverbibliotekarien G. E. Klemming, till statsrådet C. G. Estlander, till kammarherren Magnus Lagerberg, och till framlidne bokförläggaren d:r Jos. Seligmann (tillhöriga doktorinnan Selma Seligmann).

Vidare har jag begagnat bref till bl. a. framlidne professor Viktor Rydberg (tillhöriga professorskan Susen Rydberg), professorn friherre E. G. Palmén, professor Gustaf Retzius, bokförläggaren Hugo Geber, professor Otto Borchsenius, professor Oscar Quensel, skriftställaren Birger Schöldström, fröken Jensine Smith, (tillhöriga bibliotekarien S. Birket Smith), framlidne kamreraren K. F. Werner (numera i Stockholms stads arkiv), bokförläggarfirman Albert Bonnier, Geheimer Hofrath, professor Ad. Stern samt till undertecknad.

Äldre handskrifter från Snoilskys hand, som jag haft tillfälle begagna, äro ett Poesialbum med ungdomsdikter, af Snoilsky föräradt till framlidne amanuensen K. G. af Schmidt och nu befintligt i Göteborgs stadsbibliotek; en annan liknande samling, som Snoilsky gifvit framlidne kamreraren K. F. Werner och som efter dennes död tillika med andra Snoilsky-handskrifter m. m. öfvergått till Stockholms stads arkiv; en märklig notisbok med talrika afskrifter af dikter och anteckningar från den italienska och spanska resan, som Snoilsky skänkt framlidne bokhandlaren Henrik Klemming och som nu tillhör författarinnan fru Sophie Elkan.

Såväl ur dessa handskrifter som ur Snoilskys ungdomspublikationer och andra källor har jag aftryckt ett antal skaldestycken, hvilka dels i och för sig äro af poetiskt värde, dels äro af betydelse för hans diktnings utvecklingshistoria, äfven om skalden med sin starka självkritik icke lämnade dem tillträde till den slutgiltiga samlingen af sina skrifter. För älskaren af hans skaldskap skola de alltid äga intresse och bilda tvifvelsutan till de nämnda skrifterna ett kärkommet supplement.

För allt vänligt tillmötesgående, som vid arbetets förberedande kommit mig till del, stannar jag hos ofvannämda personer i förbindelse.

Skriftställaren B. Schöldström har vid genomgående af manuskriptet ur sin minnesskatt och sitt kunskapsförråd riktat arbetet med mången värdefull hänvisning.

Stockholm i Augusti 1905.

Karl Warburg.